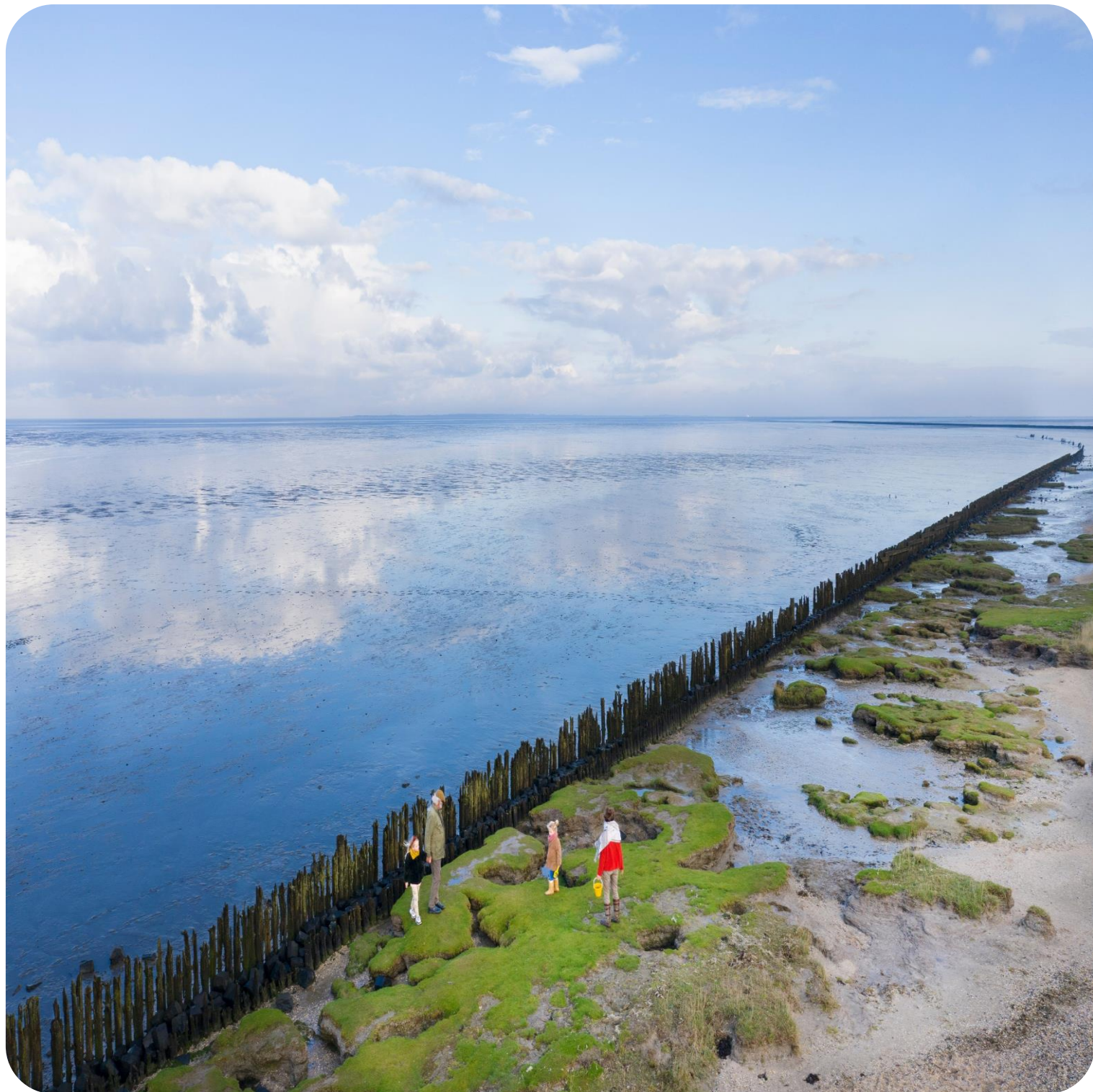

Bezuinigingsvoorstellen Kadernota 2026-2029

13-05-2025

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Noardeast-Fryslân

Rapport gegevens:

Rapport: Bezuinigingsvoorstellen Kadernota 2026-2029

Versie: 1

Datum: 13-05-2025

Gemeente Noardeast-Fryslân

Postbus 1, 9100 AA Dokkum

Tel. (0519) 29 88 88

info@noardeast-fryslan.nl

www.noardeast-fryslan.nl

Voorwoord

Geachte gemeenteraad,

Zoals u weet staan we als gemeente voor een ingrijpende financiële uitdaging. De teruglopende financiering vanuit het Rijk en de daarmee steeds grotere druk op onze eigen middelen stellen ons voor de taak om moeilijke keuzes te maken. Keuzes die het financiële evenwicht van onze gemeente moeten waarborgen. Vanuit dit perspectief legt het college van B&W bezuinigingsvoorstellen aan u voor die de financiën op koers moeten brengen.

Voor u ligt het document met de eerste reeks voorstellen. Dit vormt de eerste stap in een proces van noodzakelijke bezuinigingen, die u behandelt bij de kadernota. Het is de voorloper van een bredere bezuinigingsronde die later dit jaar gepresenteerd wordt bij de begroting. Daarmee vormen de voorliggende voorstellen een cruciaal onderdeel van onze inspanningen om de gemeentelijke begroting structureel op orde te krijgen.

De opgave waar wij nu voor staan is geen eenvoudige. De keuzes die wij maken hebben directe gevolgen voor onze inwoners, ondernemers en organisaties. Tegelijkertijd zijn deze keuzes onvermijdelijk om te zorgen dat wij financieel gezond blijven, nu en in de toekomst.

De bezuinigingsvoorstellen zijn niet lichtvaardig tot stand gekomen. Deze maatregelen zijn het resultaat van intensieve gesprekken, binnen het college en met de ambtelijke organisatie. We hebben geprobeerd om op een zorgvuldige en evenwichtige manier de lasten te verdelen, zodat de impact op onze inwoners en lokale voorzieningen zoveel mogelijk beperkt blijft. Dit zijn geen makkelijke keuzes, en ik besef dat dit voor de gemeenteraad ook geen gemakkelijke keuzes zullen zijn.

Met de voorliggende opgave doe ik dan ook een dringend appél op u als gemeenteraad. We zijn het aan onze inwoners verplicht om een stabiele en toekomstbestendige gemeente te blijven. Daarom moeten we over grenzen heen kijken. De situatie van vandaag is het gevolg van de keuzes die in het verleden zijn gemaakt – goede keuzes, met de kennis en inzichten van dat moment. Maar ook keuzes die we, nu de rijksmiddelen drastisch teruglopen, moeten durven heroverwegen in het licht van de huidige realiteit. Dat vraagt om een open blik, bereidheid tot samenwerken en de moed om niet alles te willen behouden. Juist in tijden van schaarste moeten we scherp zijn op wat het meeste bijdraagt aan een vitale, veerkrachtige en leefbare gemeente.

Ik vertrouw erop dat u deze voorstellen met de nodige zorgvuldigheid zult overwegen. De keuzes die wij nu maken bepalen niet alleen de financiële stabiliteit van onze gemeente, maar ook de manier waarop wij onze publieke taken in de toekomst kunnen blijven uitvoeren.

Namens het college van burgemeester & wethouders,

Maaïke Prins,
Wethouder Financiën

Inhoudsopgave

LIJST A: VOORSTEL VAN HET COLLEGE	3
1 PROGRAMMA 1: YNWENNER EN BESTJOER	3
2 PROGRAMMA 2: MIENSKIP	4
3 PROGRAMMA 3: SOARCH EN WOLWÊZEN	6
4 PROGRAMMA 4: WURK BEDRIUW EN REKREAASJE	13
5 PROGRAMMA 5: WENJEN EN OMJOUWING	13
6 PROGRAMMA 6: IEPENBIERE ROMTE	14
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	21

LIJST B: MOGELIJKE ALTERNATIEVE BEZUINIGINGSOPTIES	24
8. PROGRAMMA 1: YNWENNER EN BESTJOER	24
9. PROGRAMMA 2: MIENSKIP	27
10. PROGRAMMA 3: SOARCH EN WOLWÊZEN	28
11. PROGRAMMA 4: WURK, BEDRIUW EN REKREAASJE	29
12. PROGRAMMA 5: WENJEN EN OMJOUWING	30
13. PROGRAMMA 6: IEPENBIERE ROMTE	31

Lijst A: Voorstel van het college

1 Ynwenner en bestjoer

1.1 Budget telefoonkosten afromen

Portefeuillehouder: wethouder Koonstra
Type bezuiniging: Kostenverlaging
Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Dit betreft een afroming van de telefoonkosten. Na de ontvlechting zijn de jaarlijkse telefoonkosten lager dan aan de voorkant ingeschat.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Niet van toepassing.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000

1.2 Schrappen inleenbudget behandeling kapvergunningen

Portefeuillehouder: wethouder Koonstra
Type bezuiniging: Kostenverlaging
Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Er is structureel budget beschikbaar gesteld voor de behandeling van kapaanvragen omdat besloten is daar geen leges voor te heffen.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

De bomenverordening Noardeast-Fryslân is op 15 oktober 2024 inwerking getreden. Het aantal kapaanvragen kan op dit moment met de bestaande formatie van eenheid Fergunningferliening worden opgepakt en afgehandeld. Een substantiële stijging van aanvragen wordt nu niet verwacht. Een onvoorziene toename van aanvragen in de toekomst kan wellicht niet ondervangen worden door de beschikbare formatie. Dit zal extra werkdruk opleveren voor de bestaande formatie.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000

2 Mienskip

2.1 Verlagen plafonds diverse subsidieregelingen

Portefeuillehouder: wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Incidentele en structurele bezuiniging

Omschrijving
Er zijn verschillende budgetten waaruit subsidies worden verstrekt. We zien dat in de afgelopen jaren sommige budgetten niet volledig gebruikt worden. Het voorstel is om de volgende budgetten structureel te verlagen: Activiteiten betinkingen, Activiteiten foar bern en jongerein - jeugdactiviteiten, Activiteiten foar bern en jongerein - jeugdhonken, Activiteiten foar âlderein, Duurzaamheidsmaatregelen voor maatschappelijke organisaties, Evenementen, Feesten doarpen en stêd, Friese taal en streektalen (onder Keunst en Kultuer, Groene initiatieven, Keunst en Kultuer, Vernieuwen opstellen sportverenigingen, Onderhoud dorpshuizen, Jierwikselfiering. Het te besparen bedrag is een totaal van het verlagen van een deel van de genoemde subsidieregelingen, oftewel het verlagen van de subsidieplafonds (wie het eerst komt, wie het eerst maalt/op=op).

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
We ramen hiermee reëler en brengen de uitgaven meer in lijn met het beschikbare budget. Het risico bestaat dat extra aanvragen niet gehonoreerd kunnen worden.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 255.000	€ 0	€ 0	€ 0

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 166.000	€ 166.000	€ 166.000	€ 166.000

2.2 Budgetvermindering op diverse sportondersteuning

Portefeuillehouder: wethouder Prins
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Dit betreft een drietal bezuinigingsvoorstellen samen: - Beëindigen subsidie aan tennisbanen Ferwert, Marrum, Hallum; € 4800,- - Budgetvermindering Sportcentrum Tolhuispark € 10.000 - Budgetvermindering op Sportbeleid en -stimulering € 10.000

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Er is geen of weinig impact en risico's. Tennisbanen in enkele dorpen hebben wel impact, maar het gelijkheidsbeginsel (geen algemene subsidie) wordt geleidelijk toegepast naar € 0,-. De overige twee voorstellen betreft het naar beneden bijstellen van het structureel budget, aangezien het budget niet ieder jaar volledig wordt benut.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 21.600	€ 23.200	€ 24.800	€ 24.800

2.3 Beëindiging subsidie cultuur

Portefeuillehouder: wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Overige bezuiniging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Een stichting die musea vertegenwoordigt stopt zeer waarschijnlijk met haar werkzaamheden. Daarom kan de subsidie worden stopgezet. Er is vanuit de musea minder behoefte aan ondersteuning.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

De impact en risico's zijn gering. De stichting heeft vanaf 2009 de musea in de regio ondersteund. De kwaliteit van de museumbesturen is de afgelopen jaren behoorlijk verbeterd. De behoefte aan ondersteuning is teruggelopen.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

3 Soarch en wolwêzen

3.1 Herbeoordeling jeugdzorgtrajecten die niet bewezen effectief zijn

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Het voorstel is om te kijken naar jeugdzorgtrajecten in de lichtste categorieën die niet bewezen effectief zijn. Deze trajecten zijn gestart door de gebiedsteams, niet door directe verwijzers. Het doel is om deze trajecten efficiënter te maken en de ondersteuning anders te organiseren.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Het beoordelen van niet effectieve trajecten op doelmatigheid brengt op zich geen risico's met zich mee. Het anders organiseren van de ondersteuning betekent niet altijd dat het goedkoper is, maar soms leidt het tot efficiëntie en kostenbesparing. Het is wel zo dat bepaalde ondersteuning gestopt wordt, maar dan er is er vooraf geconcludeerd dat de ondersteuning niet bewezen effectief is.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000

3.2 Verlaging gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort Dokwurk

Portefeuillehouder: wethouder Braaksma
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Dokwurk functioneert de laatste jaren bijzonder goed, ook financieel. Tot op heden bleef de gemeentelijke bijdrage in de exploitatie gelijk, ondanks de resultaten. Daarmee heeft Dokwurk zich kunnen ontwikkelen tot het bedrijf dat ze nu zijn. Dokwurk heeft de gemeente voorgesteld om de gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort te verlagen.

De bijdrage in het exploitatietekort is gestoeld op het verschil tussen de Rijksbijdrage per Wsw-er en de daadwerkelijke kosten van een dienstverband. Dat negatieve verschil wordt opgevangen doordat de gemeente een bijdrage hiervoor verstrekt aan Dokwurk.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Er zijn geen risico's. De kanttekening is dat de gemeentelijke bijdrage, de afgelopen jaren structureel is gedaald vanwege de goede financiële prestaties van Dokwurk.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000

3.3 Inzet consulent derde en directe verwijzers jeugdzorg

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
De inzet van een consulent derde verwijzers betekent dat jeugdzorgaanbieders frequent worden bevraagd wat er gedaan wordt voor de ingezette trajecten en trajectprijs. Het is met name gericht op trajecten die ingezet worden door directe verwijzers (huisartsen). Deze consulent zal zeer kritisch inzoomen op de inzet en de afspraken en de zorgaanbieders met regelmaat bevragen en benaderen. Ervaringen van andere en de eigen gemeenten is dat deze werkwijze rendabel is, vooral bij de duurdere jeugdzorgtrajecten. Vereist wel een investering aan de voorkant vanwege het aantrekken van een extra consulent/accountmanager. Dit kost 100.000 euro. Dit bedrag meegenomen brengt de bezuiniging op 300.000 euro structureel in totaal.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Er is geen garantie op succes, echter kunnen we ons wel beroemen op de positieve eigen ervaring en die van andere gemeenten. Normaliter verdient de inzet zich terug en er is een zeer reële kans dat dit meer gaat opleveren dan de investering die het vereist.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000

3.4 Aanpassing budget huisvesting extra statushouders

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Er is structureel in de begroting een bedrag opgenomen van €1,1 miljoen voor het huisvesten van extra statushouders bovenop de taakstelling. We hebben het voornemen om dit bedrag terug te brengen naar €350.000. Dit bedrag willen we breder inzetten voor de ontheemdenproblematiek.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Er zijn geen risico's.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000

3.5 Besparing leerlingenvervoer

Portefeuillehouder:	wethouder Vellinga
Type bezuiniging:	Aanpassen taak
Structureel/incidenteel:	Structureel

Omschrijving

Vanaf september 2025 gaan we het proces van leerlingenvervoer herzien. We gaan kritischer kijken naar het toekennen van vervoer. We hebben een plan gemaakt waarbij ongeveer 50 leerlingen volgend schooljaar overstappen op openbaar vervoer of eigen vervoer in plaats van leerlingenvervoer. Dit levert besparingen op. De kosten per kind verschillen, afhankelijk van afstand en aantal vervoermomenten per week. De minimale kostprijs is €4.000 per kind. Na gesprekken met de scholen op 11 maart is duidelijk welke leerlingen overstappen en wat de concrete kostenbesparing zal zijn.

Nieuwe aanpak: voorheen kregen mensen een beschikking aan de hand van de vervoersverklaring. Dit is vanaf heden niet meer het geval. Wij bellen met ouders en leveren maatwerk. Voor het nieuwe schooljaar hanteren wij de huidige verordening, maar zetten meer in op het leveren van maatwerk i.p.v. 5 dagen taxi. De focus ligt op zelfredzaamheid van het kind, maar ook op de verantwoordelijkheid van de ouders. Vanaf heden bellen wij ouders na het indienen van de aanvraag. We leggen meer contact met ouders. Op deze manier brengen wij alle vormen van leerlingenvervoer onder de aandacht bij de ouders.

Voor het komende schooljaar zullen leerlingen stapsgewijs met een afbouwschema van volledig taxi naar zelfstandig reizen gaan. Ook bespreken we met de ouders dat wij maatwerk willen bieden. De focus ligt op zelfredzaamheid voor de toekomst (vanaf 10 jaar). Ook onderzoeken wij welke ondersteuning ouders zelf kunnen bieden (vergoeding Eigen Vervoer is vele malen goedkoper). Omdat wij eerder starten met het bevorderen van zelfredzaamheid, is ook de verwachting dat dit gevolgen kan hebben voor de aanvragen WMO vervoer op latere leeftijd.

Als mensen een vergoeding krijgen voor Eigen Vervoer, krijgen we hierdoor meer administratie. Dit komt door de declaraties van het eigen vervoer die we door moeten zetten naar Financiën voor uitbetaling. Ook het voeren van gesprekken vereist meer tijd en een andere manier van werken. Voor de toekomst willen we ook graag kinderen die een aanvraag voor het voortgezet onderwijs doen, fysiek zien op het gemeentehuis. We willen dan een persoonlijk vervoersplan met deze doelgroep maken. De geschatte bedragen zijn reëel en leveren hun eerste voordeel al in 2025 en gaat waarschijnlijk schatting te boven.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Omdat scholen een adviserende rol krijgen, verwachten we geen weerstand. Ze gaan per kind beoordelen wat goed is voor de ontwikkeling. Het vervoer wordt afgebouwd, wat betekent dat kinderen vanaf groep 7 gaan oefenen om zelfstandig naar school te gaan. Er komen waarschijnlijk veel administratieve taken bij.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 206.000	€ 206.000	€ 206.000	€ 206.000

3.6 20 duurste WMO-casussen screenen en migreren naar WLZ

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

In de vorige besparingsoperatie zijn we aan de slag gegaan met de 15 duurste WMO-casussen, om deze toe te leiden naar de Wet Langdurige Zorg. Dit heeft destijds een forse structurele besparing opgeleverd. Het voorstel is om de 20 duurste casussen te gaan screenen en het proces toeleiding naar de Wet Langdurige Zorg in gang te zetten.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Er is geen garantie op succes, echter kunnen we ons wel beroemen op de positieve eigen ervaring in de vorige bezuinigingsoperatie.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000

3.7 Per 1-1-2027 stoppen met het beschikbaar stellen van personeel vanuit het cluster gebiedsteam voor het project Werkstart

Portefeuillehouder: wethouder Braaksma
 Type bezuiniging: Schrappen taak
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Werkstart is een onafhankelijk bureau in de regio Noordoost Friesland (voor gem. Noardeast-Fryslân, Dantumadiel, Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel). De gemeente Noardeast-Fryslân heeft de medewerkers in dienst en de taken van Werkstart worden uitgevoerd bij Dokwurk. Werkstart helpt o.a. werkgevers met vragen over personeel en scholing en er wordt advies gegeven aan mensen die zich oriënteren op de arbeidsmarkt of op zoek zijn naar een nieuwe opleiding of baan.

Werkstart adviseert over onder andere:

- Leerwerktrajecten
- Loopbaanoriëntatie
- Om-, her- en bijscholing
- Branche- en BBL-opleidingen
- De (regionale) arbeidsmarkt
- Financiële regelingen voor werkgevers
- Loopbaan-APK voor medewerkers
- (Gratis) opleidingstrajecten
- Sociaal ondernemen

Bovenstaande taken zijn bovenwettelijke taken. De subsidie voor dit project loopt tot en met 31-12-2026. Door te stoppen met het leveren van personeel (en het bijbehorende personeelsbudget), aan Werkstart per 1-1-2027, is er structureel personeelsbudget waar op bespaard wordt. Door middel van dit voorstel levert de gemeente geen structurele bijdrage meer vanuit een bestaand personeelsbudget voor dit project.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Het voorstel sluit aan bij de subsidieregeling die loopt t/m 31-12-2026. Er wordt gedaan wat afgesproken is t/m 2026.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 0	€ 184.000	€ 184.000	€ 184.000

3.8 Trajectkaart voor statushouders

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Momenteel krijgen Statushouders een reispas waarmee ze geheel Friesland kunnen doorreizen. Er kan ook gekozen worden voor een trajectkaart die toegang geeft op het traject van huis naar school/Dokwerk, danwel afschaf van de pas. Dit voorkomt tevens een stukje rechtsongelijkheid.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Gemeenten hebben een wettelijke taak om statushouders in te burgeren. Een risico is dat statushouders belemmeringen ervaren (administratieve drempel vanwege declaraties) en zich terughoudend gaan opstellen ten aanzien van hun inburgeringstraject en het reizen naar participatieplekken.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000

3.9 Vermogenstoets bij aanvraag bijzondere bijstand (beleidswijziging)

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Op dit moment hanteren we geen vermogenstoets als men een uitkering op grond van de PW heeft en bijzondere bijstand aanvraagt. Door dit wel te doen, kunnen we besparen op de uitgaven van bijzondere bijstand. Dit is een beleidswijziging. Men moet het vrij te laten vermogen binnen de Algemene Bijstand aanspreken.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Als hier beleidsmatig voor wordt gekozen, betekent dit dat mensen in de bijstand of niet uitkeringsgerechtigden eerst hun vrij te laten vermogen moeten aanspreken, alvorens ze recht hebben op bijzondere bijstand. Dit betekent concreet dat deze doelgroep minder geld op de bankrekening heeft staan.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

3.10 Cliëntenbestand huishoudelijke hulp WMO doorlichten

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
In 2019 is er een grote aanwas van nieuwe cliënten geweest die zonder tussenkomst van de gemeente een huishoudelijke hulp indicatie hebben gekregen. Inwoners belden in die tijd rechtstreeks met de zorgaanbieder, waarna de aanbieder bepaalde of inzet van huishoudelijke hulp nodig was. Dit ging eerst om 3 uur per cliënt, maar toen het de spuigaten uitliep, werd het aantal uren verlaagd naar 2 uren. Er is een actie geweest om mensen over te zetten 'van 3 naar 2 uur'. De groep met 2 uren is nooit beoordeeld door de gemeente. In het bestand zitten +250 cliënten die 2 uur HH per week hebben en een indicatie met einddatum 31-12-2099. Een groot deel zal gewoon recht hebben op HH. Maar er zitten ook mensen bij die er destijds 'tussendoor' geglipt zijn en waarbij herbeoordeling zou leiden tot het beëindigen van de indicatie. Kostenbesparing beëindigen onterechte indicaties: €3.400 per cliënt per jaar.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Hoeveel cliënten dit betreft zal de praktijk moeten uitwijzen.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

3.11 Langdurige dagbesteding en begeleidingsindicaties beperken tot een minimum (WMO)

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Langdurige dagbesteding en begeleidingsindicaties beperken tot een stabiel minimum. Een deel van het cliëntenbestand binnen dagbesteding/begeleiding heeft al jaren een indicatie. Vaak zijn mensen 'te goed' voor de WLZ, maar uitstroom uit de WMO is niet realistisch. Breng de indicatie terug naar een minimum waarop de cliënt stabiel functioneert.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Geen risico.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 0	€ 100.000	€ 200.000	€ 300.000

3.12 Opheffen functie opleidingsfunctionaris GT

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
Type bezuiniging: Kostenverlaging
Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Opheffen functie opleidingsfunctionaris bedrijfsfiering gebiedsteams.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Geen risico.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000

4 Werk, bedrijf en recreasie

4.1 Stoppen met LEADER

Portefeuillehouder: Burgemeester Kramer
 Type bezuiniging: Overige bezuiniging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

LEADER is een programma gericht op het versterken van het platteland door het ondersteunen van innovatieve en duurzame initiatieven.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Momenteel hebben we geen LEADER. Om deze reden is het stoppen met LEADER aangedragen als bezuiniging.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

5 Wenjen en Omjouwing

-

6 Iepenbiere romte

6.1 Invoeren betaald parkeren

Portefeuillehouder: Wethouder Braaksma
 Type bezuiniging: Hogere baten
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Het invoeren van betaald parkeren op de randparkeerplaatsen in Dokkum. Het eerste uur 2 euro, daarna 0,10 euro per uur. Het onderhoud van de parkeerautomaten wordt geschat op 10.000 euro per jaar.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Tot 2012/2013 gold er betaald parkeren op de randparkeerplaatsen van Dokkum. Dit is afgeschaft vanwege de economische situatie destijds.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 580.000	€ 580.000	€ 580.000	€ 580.000

6.2 Reduceren van de inzet op het verbeteren/verhogen van verkeersveiligheid in de gemeente

Portefeuillehouder: Wethouder Braaksma
 Type bezuiniging: Hogere baten
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
De gemeente investeert jaarlijks rond de €200.000 in het verbeteren van de verkeersveiligheid binnen de gemeente. De gemeente heeft een zorgplicht voor verkeersveiligheid. Als er door nalatigheid onveilige situaties ontstaan, dan de gemeente aansprakelijk worden gesteld. Als bezuiniging maatregel wordt het bestaande budget gehalveerd.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Als gemeente staan we primair aan de lat om de veiligheid van onze inwoners te waarborgen. Deze bezuiniging staat daar haaks op. Dit budget wordt onder andere aangewend voor verkeerseducatie op scholen en voor senioren (scootmobiel training, valpreventie e-bike, alcohol in verkeer). Dergelijke initiatieven worden in gezamenlijkheid opgepakt (provincie breed). Wanneer we ons hiervan zouden distantiëren dan zijn we de enige negatieve uitschieter in de provincie.
Ook wordt dit geld aangewend voor spoedeisende verkeersmaatregelen waar niet voldoende middelen voor zijn vanuit de standaard onderhoudsbudgetten. Bijvoorbeeld snelheid remmende maatregelen in een buurt waar nog geen groot onderhoud plaatsvindt. Halveren van het budget betekent dat we in het slechtste geval eerder naar de raad moeten voor het nemen van urgente verkeersmaatregelen.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

6.3 Lagere frequentie rioleringinspecties en reinigingen en overige budgetverlagingen op rioleringsonderhoud

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Hogere baten (OZB)
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving	
Om het vrij verval stelsel goed te laten functioneren wordt 1x in de 10 jaar het overtollige rioolslib uit de leidingen verwijderd. Elk jaar wordt 1/10e deel van de riolering gereinigd. Er kan voor gekozen worden om het rioolstelsel 1x in de 20 jaar te reinigen. Omdat er minder wordt gereinigd, hoeft er ook minder slib te worden afgevoerd. Het reinigen van de riolering is gekoppeld aan inspectierondes. Door minder te reinigen, kan ook minder riolering worden geïnspecteerd op gebreken. En hoeven er minder rioolinspecties worden beoordeeld.	
Riolering - beoordeling inspecties	€ 8.430
Riolering - camera inspecties	€ 42.160
Riolering - Reiniging vrijval riool	€ 45.800
Riolering - proppen persleidingen	€ 25.840
Riolering - Reiniging persleidingen	€ 19.720
Riolering - Reiniging kolken	€ 20.880
Riolering - BRP Plannen	€ 13.500
Riolering - communicatie duurz. Klimaatadd.	€ 19.690
Riolering - Riolering -verlaging kosten databeheer	€ 12.480

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Door de lagere onderhoud- en inspectiefrequentie krijgt de gemeente een minder goed beeld van de toestand van de riolering. Dit kan leiden tot onverwachte schades. Door het niet tijdig ontdekken van schades, worden deze niet opgenomen in de meerjarenplanning Riolering en dit zal kunnen leiden tot extra uitgaven. Maatschappelijke impact: Er is een kans op meer vervuiling van het oppervlaktewater. Ook bestaat de kans op meer rioolverstoppingen. De werking van het rioolstelsel wordt minder en de klachten zullen toenemen (in 2024, waren er iets meer dan 560 meldingen over de riolering). Er moet dan rekening mee worden gehouden dat er ad hoc onderhoud moet worden gepleegd, dat niet in de begroting staat. Persleidingen functioneren minder en zullen meer storingen gaan vertonen. Persleidingen liggen veelal in het buitengebied. Bewoners kunnen daar hinder van ondervinden wat leidt tot klachten. Er moet dan ad hoc onderhoud worden gepleegd, wat kan zorgen voor overschrijding van het budget. Omdat niet alle kolken meer worden gereinigd, kan het betekenen dat er straten zijn waar water op blijft staan door verstopte kolken. Dit kan leiden tot klachten en wateroverlast.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 209.000	€ 209.000	€ 209.000	€ 209.000

6.4 Besparing waterwegen: onderhoudskosten, oevers en vergroten interval baggerwerkzaamheden

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Aanpassen taak
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving	
De baggerwerkzaamheden verspreiden over een langere periode. Door de baggerfrequentie te wijzigen van de huidige 15 naar 20-25 jaar kunnen de lasten worden verspreid. Oevers Súd Ie alleen repareren bij klachten. Geen onderhoud aan de sluis Esonstad	
Bezuinigingsvoorstel:	
Sluis verbindingsv. Esonstad-Oostmahorn onderhoud	€ 18.715
Waterwegen - onderhoud oevers walbeschoeiing Súd Ie	€ 58.821
Waterwegen- Groot onderhoud Baggeren	€ 75.000

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Door het uitstellen van baggerwerkzaamheden zal de waterdiepte minder worden. Het gevolg van een steeds ondieper watersysteem is meer waterplanten aangroei, minder leefruimte voor de waterfauna (vissen, watervogels en amfibieën) en minder doorstroming. Hierdoor zullen er meer dode vissen in de zomerperiode zijn met de daarbij horende geur overlast voor de nabij gelegen bewoners/ recreanten. Daarnaast resulteert dit in een toename van hekkelspecie, met meer tonnages om af te voeren.
Zonder gedegen onderhoud aan de oevers van de Súd Ie, bestaat er een kans dat er schade ontstaat dat een gevaar kan opleveren voor de burger.
De sluis bij Esonstad is net nieuw. De eerste jaren is hier geen onderhoud nodig. Mocht er in de komende jaren onderhoud nodig zijn, zal hier een separaat voorstel voor worden gedaan.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 153.000	€ 153.000	€ 153.000	€ 153.000

6.5 Verlaging uitbreidingsinvestering De Lindenhof

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
In april 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitbreiding van begraafplaats Lindenhof. De verwachting is dat deze in 2027 zijn volledige capaciteit bereikt. Op basis van nieuwe inzichten is de totale gezamenlijke begraafcapaciteit, van Lindenhof en het Damwâldsterreedsje samen, geanalyseerd. Hieruit blijkt dat de uitbreiding van Lindenhof minder omvangrijk hoeft te worden dan aanvankelijk gepland. Een deel van begraafplaats het Damwâldsterreedsje wordt dan opnieuw geschikt gemaakt voor heruitgifte van graven. De begraafcapaciteit in Dokkum is hiermee voor de komende 25 jaar gewaarborgd. Dit resulteert in een structurele kostenbesparing van €95.000. De aanvullende kosten voor hergebruik van het Damwâldsterreedsje zijn al verrekend in deze bezuiniging.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Mocht in de toekomst begraafplaats Lindenhof zijn volledige capaciteit hebben bereikt zal worden verwezen naar het Damwâldsterreedsje als begraaflocatie. Dit is wellicht niet de begraafplaats van hun voorkeur, wat kan zorgen voor klachten.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000

6.6 Inhuur collega's Dokwurk

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Gemeentewerk heeft een detachingscontract met Dokwurk voor het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte. Dokwurk moet hierbij een vooraf vastgesteld aantal medewerkers (Fte's) leveren. De afgelopen jaren kan Dokwurk deze verplichting niet nakomen. Zij hebben niet voldoende instroom van nieuwe medewerkers die in het groen willen werken of daar geschikt voor zijn. Dokwurk betaalt deze lagere levering van medewerkers dan ook jaarlijks weer terug aan de gemeente. Het tekort aan medewerkers voor het onderhoud in de openbare ruimte wordt opgevangen door inzet van de Green Academie (leerlijn van Dokwurk), gerichte inzet van inhuurkrachten en het maken van andere keuzes in het dagelijks onderhoud.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
De productie en het vastgestelde kwaliteitsniveau kunnen tot nu toe met deze aanpassingen worden gehaald. Verlaging van het budget "inhuur Dokwurk" kan dan ook zonder veel risico worden ingevoerd. Bij slechte (natte) weersomstandigheden bestaat wel een risico dat het vastgestelde kwaliteitsniveau (tijdelijk) niet kan worden gehaald binnen de financiële beschikbare middelen.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000

6.7 Diverse groenbudgetten, bestrijding ziekte en land exoten

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving	
Bezuinigingen op de volgende groen budgetten;	
Maatregelen biodiversiteit	€ 25.000
Groot onderhoud groen	€10.000
Bestrijding land exoten	€15.000
Speel- recreatievoorzieningen	€ 6.000
Bestrijding boomziekten	€15.000
Groene initiatieven	€12.500
Dit is een deel van de bestaande budgetten.	

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
De budgetten worden leidend voor de uitvoering. Maatregelen als bijvoorbeeld 'groene initiatieven' zullen worden afgewezen als halverwege het lopende jaar het budget is gebruikt. Dit geldt ook voor bestrijding van land exoten of boomziekten. Het risico bestaat dat bestrijding van bijv. berenklauw of Japanse Duizendknoop halverwege het jaar stopt.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000

6.8 Kunstwerken/onderhoud walbeschoeiing

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Aanpassen taak
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Als gemeente hebben we een groot areaal walbeschoeiing, deze walbeschoeiing is aangebracht om het hoogteverschil tussen land en water op een degelijk manier op te vangen en te waarborgen. Vaak liggen er gemeentelijke wegen naast walbeschoeiing. Door te bezuinigen zal uitsluitend nog op meldingen en eigen inspectie worden vervangen. Bij vervanging zal uitsluitend het nodige worden vervangen, de omliggende beschoeiing wordt niet meegenomen.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Zonder de walbeschoeiing zal de grond geen draagkracht meer hebben en mogelijk verzakken/ instorten. Mogelijke impact op de kwaliteit van bermen en wegen (verzakkingen) en veiligheidsrisico's voor weggebruikers.
Visueel zal de walbeschoeiing er minder fraai uit zien.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 77.000	€ 77.000	€ 77.000	€ 77.000

6.9 Verhoging leges inzake kosten voor begraven

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Hogere baten
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Voor de gemeentelijke begraafplaatsen worden jaarlijks tarieven vastgesteld. Door het verhogen van de tarieven met 10% kunnen meer inkomsten worden gegenereerd. Wat dit financieel betekent voor onze inwoner is afhankelijk van de keuze die wordt gemaakt.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel			
Financiële gevolgen voor onze klanten is afhankelijk van de te maken keuzes. De onderstaande tabel geeft een inzicht in van de meest gevraagde diensten;			
	tarief 2025	Verhoging 10%	tarief v.a. 2026
begraafrecht	€ 967,50	€ 96,75	€ 1.064,25
grafrecht 10 jaar	€ 737,00	€ 73,70	€ 810,70
grafrecht 20 jaar	€ 1.612,00	€ 161,20	€ 1.773,20
grafrecht 30 jaar	€ 2.544,00	€ 254,40	€ 2.798,40
Urnennis 10 jaar	€ 737,00	€ 73,70	€ 810,70
Verlengen 5 jaar	€ 335,00	€ 33,50	€ 368,50
Verlengen 10 jaar	€ 737,00	€ 73,70	€ 810,70
<i>Neemt men bijvoorbeeld een eigen graf voor 10 jaar zal dit een verhoging van €73,70 op het grafrecht en €96,75 op het begraafrecht tot gevolg hebben. Voor een urnen nis van 10 jaar is de verhoging vergelijkbaar.</i>			
Klanten kunnen eerder de keuze maken voor cremieren i.p.v. begraven. Waarbij ook gekozen kan worden voor een kerkelijke begraafplaats of een commerciële dienstverlener i.p.v. een urnen nis op de gemeentelijke begraafplaatsen. Zijn er veel inwoners die deze keuze gaan maken, dan zal de verhoging van de tarieven juist leiden tot een inkomstendaling i.p.v. verhoging van de inkomsten.			
Het bedrag van €37.500 is gebaseerd op een inschatting op basis van de uitgifte van graven en urnen nissen over de afgelopen periode. Of deze bezuiniging daadwerkelijk wordt gehaald is dan ook afhankelijk van de keuze van onze klanten. Structureel hogere baten zijn dan ook alleen mogelijk bij een gelijk blijvende vraag. Tevens bestaat de kans op klachten bij bijvoorbeeld verlenging van bestaande grafrechten door rechthebbenden die dit financieel niet meer kunnen dragen.			

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500

6.10 Wegen (databaseer) en openbare verlichting

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Bezuiniging op de budgetten van:
Wegen - Databaseer wegen straten en pleinen € 10.000
Structurele vrijval van budget
Wegen Openbare Verlichting - verlaging groot onderhoud € 25.000

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Bij het minder snel opnemen van schades en het verhelpen van storingen aan lichtmasten, komen er meer klachten van burgers en bedrijven. (in 2024 kwamen al 576 meldingen binnen).

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000

6.11 Verhogen budget verhuurbaten vastgoed/landerijen

Portefeuillehouder: Wethouder Koonstra
 Type bezuiniging: Hogere baten
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Verhogen budget verhuurbaten vastgoed/landerijen, gebaseerd op actuele cijfers. De baten met betrekking tot het verhuren van vastgoed en verpachten van landerijen zijn structureel hoger dan begroot.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Hogere baten. Risico's zijn nihil.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000

7 Algemene dekkingsmiddelen

7.1 Opnemen stelpost in Algemene uitkering Gemeentefonds

Portefeuillehouder: Wethouder Prins
 Type bezuiniging: Hogere baten
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
In de Algemene Uitkering Gemeentefonds houdt het Rijk voor de afrekening van het BTW-compensatie fonds op voorhand budget achter als reserve. Het Rijk gebruikt deze reserve als dekking indien er meer gecompenseerd wordt dan in het BTW-fonds zit. De afgelopen twee jaar kreeg Noardeast-Fryslân gemiddeld € 1,3 miljoen terug bij de afrekening. De stelpost was € 150.000 en kan zonder risico met € 500.000 opgehoogd worden, naar € 650.000 structureel.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Hogere baten. Risico's zijn laag omdat dit 50% is van de ruimte onder het BCF plafond. Als de werkelijke afrekening tegenvalt dan is er nog een marge van 50% (€ 650.000) om dit op te vangen.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000

7.2 Schrappen van de structurele toevoeging aan de Algemene Reserve

Portefeuillehouder: Wethouder Prins
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
In onze begroting wordt structureel € 150.000 toegevoegd aan de Algemene reserve. Dit is geen verplichting en deze toevoeging kan dus zonder risico geschrapt worden.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Er is geen structurele voeding meer van de Algemene Reserve. De voeding zal nu vanuit de jaarrekeningresultaten moeten komen en die zijn incidenteel van aard.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000

7.3 Van 9 naar 8 clusterhoofden per 1-1-2026

Portefeuillehouder: Burgemeester Kramer
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Per 1/1/26 naar 8 clusterhoofden. Op basis van "balans in clusters" lijken er mogelijkheden om met 1 clusterhoofd minder toe te kunnen vanaf 2026. Cluster Publyk is een relatief klein cluster, het clusterhoofd gaat in 2025 met pensioen. De vacature die daardoor ontstaat wordt niet ingevuld. Het programma dienstverlening kijkt bovendien naar de processen/structuren voor wat betreft dienstverlening en maakt het mogelijk om onze dienstverlening efficiënter en kwalitatief beter in te richten.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Geen maatschappelijke impact en risico's voorzien.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 133.000	€ 133.000	€ 133.000	€ 133.000

7.4 Verhogen OZB-inkomsten; 5%

Portefeuillehouder: Wethouder Prins
 Type bezuiniging: Hogere baten
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
De OZB is een algemeen dekkingsmiddel en mag door de gemeente zelf bepaald worden. De coalitie heeft bepaald dat de lokale lasten, dat zijn de OZB, Riool- en afvalstoffenheffing, voor inwoners met een gemiddelde WOZ waarde niet hoger mag zijn dan het Frysk gemiddelde. Daar kan vanaf geweken worden. Het is een keuze hoeveel procent de OZB kan stijgen. Elke procent meer betekent een extra opbrengst van € 121.000 structureel. In onderstaande tabel is dit meegenomen. Er kan ook gekozen worden voor een hoger percentage. Het provinciaal gemiddelde van de meerpersoonshuishouden eigenaar bewoner is in 2025 € 927. Voor Noardeast-Fryslân is dit € 906, daarmee zitten we 2,8% <u>onder</u> het Frysk gemiddelde voor meerpersoonshuishoudens eigenaar bewoners. Voor de overige groepen (eenpersoonshuishouden eigenaar bewoner en de een- en meerpersoonshuishoudens huurder zitten we <u>boven</u> het Frysk gemiddelde). Zie https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2025/benchmarks-en-rangnummers-2025/woonlasten-en-rangnummers-per-gemeente-2025/ voor de vergelijking tussen de gemeenten.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Impact voor de inwoners en bedrijven is dat de belastingen omhoog gaan. Dit raakt direct de portemonnee. Voor een meerpersoonshuishouden in de Gemeente NEF betekent deze +5% een stijging van de OZB een extra last van afgerond € 21 per jaar.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 605.000	€ 605.000	€ 605.000	€ 605.000

7.5 Verlaging compensatiebudget vervanging bij ziekte

Portefeuillehouder: Burgemeester Kramer
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Het budget voor de vervanging bij ziekte wordt organisatie breed verlaagd met €150.000 Dit bedrag wordt verdeeld over alle clusters. Dit budget wordt ingezet bij langere afwezigheid van zieke werknemers. Wij kiezen er voor om hierin iets meer risico te nemen. Primaire taken zullen blijven worden uitgevoerd.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
<u>Impact op dienstverlening</u> ; minder snelle beantwoording op in- en externe vragen, uitvoering van taken wordt opgeschoven, kosten meer tijd of worden tijdelijk niet meer uitgevoerd. Primaire taken zullen blijvend worden uitgevoerd.
<u>Impact op werkdruk</u> ; collega's moeten extra taken overnemen.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000

7.6 Verlagen structureel onvoorzien naar €1.000

Portefeuillehouder: Wethouder Prins
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
In het BBV is opgenomen dat elke gemeente een post voor onvoorzien moet opnemen in de begroting. Er is geen hoogte gekoppeld aan deze post. Het voorstel is dan ook om de structurele post onvoorzien te verlagen naar € 1.000.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Er is een zeer beperkt budget voor onvoorzien. Als er zich een onvoorziene uitgaaf voordoet is er geen dekking voor en zal dit ten laste van de Algemene Reserve gebracht moeten worden.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

LIJST B: MOGELIJKE ALTERNATIEVE BEZUINIGINGSOPTIES

8 Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

8.1 Stoppen met deelname stedenband Fulda

Portefeuillehouder: Burgemeester Kramer
 Type bezuiniging: Schrappen taak
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Is geen wettelijke verplichting. Vriendschapscomité kan los van de gemeente initiatieven ontplooiën en hier zo nodig subsidies voor aanvragen.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Geen noemenswaardige risico's. Wel kan gezegd worden dat dit niet goed is voor de beeldvorming van de gemeente richting andere partners/gemeenten. Bovendien risico dat de meerwaarde van uitwisselingen op terrein van onderwijs, sport en andere beleidsthema's hierdoor verdwijnen. De voordelen van deze stedenband zijn moeilijk in euro's uit te drukken.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000

8.2 Stoppen met deelname DataFryslân

Portefeuillehouder: Burgemeester Kramer
 Type bezuiniging: Schrappen taak
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Bestuurlijke samenwerking. Stoppen met deelname DataFryslân. Is niet wettelijk verplicht.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Risico's zijn niet in euro's uit te drukken. Maar we zijn natuurlijk niet zonder reden aangesloten. Dat had o.a. te maken met voorbereiding op de toekomst met datagedreven werken, waarmee we de dienstverlening, kwaliteit van werken en snelheid van werken zouden kunnen bevorderen. Bovendien levert deelname nuttige data op die ingezet wordt voor onze beeldvorming op diverse terreinen. Ook kan gezegd worden dat dit niet goed is voor de beeldvorming van de gemeente richting andere partners/gemeenten.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000

8.3 Stoppen met deelname P10

Portefeuillehouder: Burgemeester Kramer
 Type bezuiniging: Schrappen taak
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Bestuurlijke samenwerking, deelname p10 is niet wettelijk verplicht. Deelname P10 is mede n.a.v. motie raad tot stand gekomen. De voordelen liggen op het vlak van kennis-uitwisseling, onderlinge samenwerking en gezamenlijke lobby richting VNG, Den Haag, Europa. De effecten van stoppen zijn moeilijk kwantificeerbaar.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Maatschappelijke impact is moeilijk kwantificeerbaar. Revenuen van de voordelen van dit bestuurlijke en ambtelijke netwerk zijn niet op geld te zetten. Stoppen met deelname is per definitie niet goed voor de beeldvorming van de gemeente richting andere partners/gemeenten.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000

8.4 Invoering van leges bij kapvergunningen

Portefeuillehouder: Wethouder Koonstra
 Type bezuiniging: Hogere baten
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Als gemeente heffen we leges, behalve op de kapvergunningen. Er is jaarlijks een structureel bedrag beschikbaar van 31.000 (zie 1.2 besparingsmogelijkheid) voor inzet extra personeel voor de uitvoering van deze taak. Wanneer we kijken naar het aantal aanvragen zitten we rond de 80 particuliere aanvragen per jaar. Om een en ander betaalbaar te houden voor de aanvragen zijn we voor dit voorstel uitgegaan van een vergoeding van 100 euro per aanvraag.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Risico van het niet melden en illegale kap van bomen.
De gemeenteraad heeft op 9 juni 2022 een motie aangenomen waarbij de raad het college o.a. verzoekt om geen leges te heffen voor kapaanvragen. Het invoeren van leges gaat tegen deze motie in.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000

8.5 Onderuitputting APV/Bijzondere wetten

Portefeuillehouder: Wethouder Koonstra
Type bezuiniging: Kostenverlaging
Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Er is structureel budget voor aankopen overige goederen en diensten voor A.P.V en bijzondere wetten.
Dit budget is de afgelopen jaren niet volledig gebruikt.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Risico dat kosten toch onvoorzien hoger zullen zijn (wettelijke plicht impact).

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000

9 Programma 2: Mienskip

9.1 Verlagen subsidieplafond vernieuwen opstallen

Portefeuillehouder: Wethouder Prins

Type bezuiniging: Kostenverlaging

Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

Het huidige plafond ligt op €25.000. In de afgelopen drie jaren zijn er in totaal de volgende subsidiegelden uitgekeerd: €10.119 (2024), €10.290 (2023), 12.648,21 (2022). Op basis van de uitgekeerde subsidie van de afgelopen jaren, kan zou het plafond van deze subsidie kunnen worden verlaagd.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Door te bezuinigen is minder subsidie beschikbaar voor sportverenigingen die investeren in hun opstallen. Sportverenigingen zijn zelf (financieel) verantwoordelijk voor hun opstallen en gezien (1) de verouderde staat van sommige sportcomplexen en (2) het afschalen van de landelijke BOSA-subsidie voor opstallen, kan het zo zijn dat er de komende jaren meer gebruik gemaakt zal worden van deze subsidie. Zonder financiële ondersteuning vanuit de overheid kan het voor sportverenigingen moeilijk worden om hun sportvoorzieningen veilig en functioneel te houden. Dit kan een negatieve impact hebben op de sportdeelname, daarmee een negatieve impact op de gezondheid en welzijn van mensen en uiteindelijk een stijging van kosten voor de gemeente.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

10 Programma 3: Soarch en Wolwêzen

10.1 Afschaffen Lauwersregeling

Portefeuillehouder: wethouder Vellinga
 Type bezuiniging: Schrappen taak
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

De Lauwersregeling is voor mensen met een laag inkomen (kinderen van 0 tot 4 jaar en volwassenen). Het is bedoeld om mee te doen aan sociale activiteiten, zoals een museumbezoek, zwemmen of een bibliotheekabonnement. Jaarlijks maken ongeveer 550-600 inwoners gebruik van deze regeling.

De gemeente heeft verschillende regelingen voor mensen met een laag inkomen. Naast de Lauwersregeling zijn er:

- Het Jeugdfonds Sport & Cultuur
- Hulp van Stichting Leergeld
- Individuele inkomenstoelage
- Volwassenenfonds Sport & Cultuur (sinds 2021)

Deze regelingen zijn bedoeld om mee te doen aan sport en cultuur.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Het schrappen van de Lauwersregeling raakt mensen die al financieel kwetsbaar zijn. Uit een rapport van KWIZ blijkt dat gemeentelijke regelingen ervoor zorgen dat de meeste huishoudens meer geld overhouden. Zonder deze regelingen komen sommige huishoudens maandelijks geld tekort, zoals paren met kinderen, paren zonder kinderen, paren met een zorgvraag en alleenstaanden met een zorgvraag. Voor deze huishoudens zijn de gemeentelijke regelingen noodzakelijk om rond te komen. Het schrappen van de Lauwersregeling betekent dat deze huishoudens niet meer rond kunnen komen en mogelijk schulden opbouwen, met alle gevolgen van dien.

Deze maatregel gaat tegen het vastgestelde beleid in en de kans is groot dat het negatieve pers veroorzaakt.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 182.000	€ 182.000	€ 182.000	€ 182.000

11 Programma 4: Wurk, bedriuw en rekreaasje

11.1 Stoppen met Agenda Netwerk NoordOost

Portefeuillehouder: Burgemeester Kramer
 Type bezuiniging: Overige bezuiniging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving

De gemeente Noardeast-Fryslân is actief betrokken bij ANNO, een regionale samenwerking tussen vier gemeenten, de provincie Fryslân en het Wetterskip. Als deelnemende gemeente betalen we jaarlijks 63.000,- euro. Deze samenwerking is gericht op het versterken van de regio op het gebied van wonen, werken, zorg en duurzaamheid, met als doel om in 2040 de topregio van Noord-Nederland te zijn. Momenteel wordt door de ANNO-organisatie een nieuwe regiodeal met het Rijk voorbereid en uitgevoerd. Om onder ander deze regiodeal goed te kunnen uitvoeren moeten we kunnen beschikken over een ANNO-organisatie. Noardeast-Fryslân is een van de vier regiogemeenten die samen met de provincie hier de trekker van zijn.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel

Subsidies en andere financiële voordelen die via ANNO (kunnen) lopen, komen te vervallen. Minder regionale invloed. Verlies van samenwerking en kennisdeling.

Bedrag van bezuiniging

2026	2027	2028	2029
€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000

12 Programma 5: Wenjen en omjouwing

12.1 Stoppen met bouw- en woningtoezicht door Hus en Hiem

Portefeuillehouder: Wethouder Koonstra
 Type bezuiniging: Overige bezuiniging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Hus en Hiem is een samenwerkingsverband van 18 friese gemeenten waar Noardeast er één van is. Hun belangrijkste taken zijn: Welstandsadvies, Monumentenzorg, begeleiding bij omgevingsvergunningen, advies over ruimtelijke kwaliteit en ondersteuning bij de omgevingswet.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Verlies van gezamenlijke expertise en efficiëntie. Minder regionale afstemming. Impact op bouw- en vergunningsprocessen. Bestuurlijke en juridische uitdagingen. Omdat Tytsjerksteradiel per 1 januari 2015 uit dit samenwerkingsverband is gestapt hebben we deze mogelijkheid onderzocht. Ondertussen weten we dat Tytsjerksteradiel anderhalve ton heeft betaald als uittredingsvergoeding en daarnaast nog een eigen (wettelijk)verplichte adviescommissie heeft moeten inrichten. Omdat het hier gaat om een wettelijke verplichting is het maar de vraag of het opzetten van bouw- en woningtoezicht binnen de eigen ambtelijke organisatie uiteindelijk een bezuiniging oplevert.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000

12.2 Onderuitputting bodemsanering

Portefeuillehouder: Wethouder Koonstra
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Er is structureel budget voor werkzaamheden t.a.v. bodembescherming. Deze is de afgelopen jaren niet volledig gebruikt.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Het kan voorkomen dat de trend van afgelopen jaren wijzigt en er meer budget nodig is voor bodemonderzoek en bodemsaneringen.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000

13 Programma 6: Iepenbiere romte

13.1 Gemeentelijke gebouwen

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving			
Bezuiniging op groot onderhoud van het gemeentehuis. Bouwdeel C is in 2023 gerenoveerd, dus hierbij is de komende jaren geen groot onderhoud nodig. Voor bouwdeel A+B gelden nieuwbouw plannen, dus hierdoor kan groot onderhoud worden uitgesteld.			
Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel			
Indien voor de nieuwbouw van bouwdeel A+B problemen ontstaan en er vervanging nodig is, dan is er mogelijk een te kort op de begroting.			
Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 142.000	€ 142.000	€ 142.000	€ 142.000

13.2 Wijkbeheer

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving			
Bezuinigen op de volgende posten;			
wijkbeheer bebording, minder vervangen		€ 13.000	
wijkbeheer / binnen beplanting (budget -55%), minder vervangen		€ 3.000	
Klein onderhoud groen (budget - 5%), minder vervangen		€ 8.000	
Klein onderhoud wegen (budget - 15%), minder repareren		€ 33.000	
Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel			
Klachten burgers en betrokkenen. Hoger claimrisico vanwege schades die niet worden gerepareerd. Impact op leefbaarheidsgevoel openbare ruimte. Tevens bestaat er een kans op hogere kosten in een later stadium doordat kleine reparaties niet worden gedaan. Er zijn in de komende jaren dan sneller grotere renovaties noodzakelijk			
Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000

13.3 Onderhoudskosten sportvelden

Portefeuillehouder: Wethouder Jouta
 Type bezuiniging: Kostenverlaging
 Structureel/incidenteel: Structureel

Omschrijving
Het budget voor klein en dagelijks onderhoud aan sportvelden verlagen met 4%. De periode dat de sport terreinen worden gesloten gedurende de zomer verlengen, voor meer effectief onderhoud. Ander gebruik van de terreinen dan voor bedoelde sport verbieden, hierdoor wordt schade en opvolgend onderhoud voorkomen.

Maatschappelijke impact en mogelijke risico's van het bezuinigingsvoorstel
Risico op daling van onderhoudsniveau met klachten van de gebruikers tot gevolg. De bespeelbaarheid van velden moet echter wel gegarandeerd blijven. Een langere periode van sluiting bij onderhoud en het verbieden van alternatief gebruik (anders dan de sport), kan zorgen voor verminderde inkomsten bij de verenigingen. Hierdoor kunnen klachten ontstaan.

Bedrag van bezuiniging			
2026	2027	2028	2029
€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000